

STRESZCZENIE PRACY DOKTORSKIEJ

Interakcja obrazu i przestrzeni w cyklu prac artystycznych „Okno z widokiem na...”

Tytułem mojej pracy doktorskiej jest *Okno z widokiem na...* i choć okna, same w sobie odegrały ważną rolę w omawianej tu realizacji, to nie są one tematem pracy. W niniejszej rozprawie prezentuję przebieg pracy doktorskiej: od pierwszych inspiracji, powstawania koncepcji poprzez realizację aż do wniosków końcowych.

Pierwszy rozdział pt. *EWOLUCJA* opisuje moje dotychczasowe przemyślenia i działania artystyczne. Poprzez ich analizę zdałam sobie sprawę, że od dawna bardzo ważna w mojej twórczości jest chęć zrozumienia niezrozumiałego, w tym też poznanie samej siebie. Taka idea przyświecała mi w dotychczasowym życiu artystycznym i nie inaczej stało się podczas pracy nad doktoratem.

W kolejnej części pt. *OKNO – INSPIRACJA* przedstawiam motywy powstania pracy doktorskiej. Punktem wyjścia stał się brak światła słonecznego w moim niewielkim mieszkaniu w centrum miasta. Raz w roku do środka wpadały promienie słońca odbite od szyb lokali z naprzeciwka, wnosząc ze sobą życie i tworząc ciekawe formy na ścianach lub podłodze. Było to bodźcem do poszukiwań podobnych ulotnych sytuacji w różnych miejscach na terenie miasta, które sfilmowałam a następnie wykorzystałam w pracy doktorskiej. Zaczęłam szukać często ignorowanych a zarazem nudnych wnętrz, które w odpowiednich warunkach atmosferycznych stawały się tłem dla niebywałego tańca światła i cienia, tworząc intrygujące formy.

Część *OKNO – REALIZACJA* jest opisem przebiegu tworzenia całego projektu. Ostatecznie doktorat składa się z jedenastu wybranych i opracowanych prac. Każda z nich pokazuje ciemną przestrzeń rozbitą przez plamy drgającego światła, które zostały przeze mnie zarejestrowane. Podzieliłam je na dwie grupy: siedem prezentacji wideo oraz cztery wydruki lentikularne (soczewkowe).

Myślą przewodnią w rozdziale *FILOZOFIA ZACHODNIA* było dla mnie odpowiedź na pytanie, jak duży wpływ na przedstawioną dysertację doktorską miała antyczna idea jaskini Platona. Platońskie światło świata Idei, Dobra i Prawdy w mrokach zwykłego życia materialnego okazało się prawie dokładnie tym, czego poszukiwałam podczas tworzenia cyklu. Filozofia Platona okazała się niewystarczająca, by zrozumieć symbolikę sfilmowanego przeze mnie światła wpadającego do zazwyczaj zamkniętych i niedostępnych wnętrz. W doktoracie nie chciałam skupić się na analizie tego, co ukazuje cień, ani jaki widok znajduje się za tytułowym oknem, tylko spróbować zrozumieć, co oznacza dla mnie wpadające światło.

W części pt. *FILOZOFIA WSCHODNIA* zagłębiłam się w filozofię zen, która podobnie jak filozofia Zachodu próbuje odkryć i zrozumieć „Absolut”¹, który można odnaleźć korzystając z aktu tworzenia jako formy medytacji². Duchowość i koncepcja sztuki wywodząca się z filozofii zen pokazują, że czasami nie da się werbalnie wytłumaczyć tego, co się z nami dzieje podczas procesu tworzenia. Niedookreślenia i intuicyjne działania są głównym motywem zabiegów twórczych, a sztukę zaś należy bardziej odczuwać niż rozumieć.

Część zatytułowana *POEZJA* porusza kwestię haiku, które jest bezpośrednim przełożeniem filozofii zen na język poezji. W tej części dysertacji wyjaśniam jak ważna, w wymiarze merytorycznym projektu, okazała się dla mnie lektura haiku autorstwa Bashō.

W rozdziałach pt. *CISZA* i *KOLOR* omawiam założenia mojej pracy doktorskiej w kwestii dźwięku i kolorystyki.

RUCH to część, w której rozważam, co jest ważniejsze: akcja czy jej brak?

OD SAMOTNOŚCI DO NADZIEI to rozdział, w którym podsumowuję całość pracy. Pokazuję drogę, którą przeszłam przy tworzeniu cyklu *Okno z widokiem na...*, która okazała się dojrzała i głębsza niż wszystko, co zrobiłam do tej pory. Starłam się zrozumieć niezrozumiałe, poszukując odpowiedzi w literaturze, filozofii i poezji. Rozprawa ta stała się wnikliwą analizą mojego procesu twórczego – od inspiracji do skończonego dzieła. Stworzony cykl prac *Okno z widokiem na...* opowiada o nadziei, lecz nie jako postawie oczekiwania na coś, ale w rozumieniu duchowym. Taka forma nadziei wykracza poza horyzont konkretnych celów, a odsyła w głąb³.

Anna Jędrzejec
Anna Jędrzejec

1 E. Żeromska, *Japoński teatr klasyczny. Korzenie i metamorfozy tom 1, nō, kyōgen*, Wydawnictwo TRIO, Warszawa 2010, s. 276

2 Dostępny w Internecie [dostęp: 11.06.2018]: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Zen>

3 J. A. Kłoczowski OP, *Co to jest nadzieja?*; dostępny w internecie [dostęp 16.06.2018]: <https://dominikanie.pl/2015/09/co-to-jest-nadzieja/>
